वेदनम्, वेदनम्, विविदिषणम्, वेविदनम्;
[1]विदित्वा,[A] वेदयित्वा, विविदिषित्वा, वेविदित्वा;
आवेद्य, प्रवेद्य, प्रविविदिष्य, प्रवेविद्य;
[2]ब्राह्मणवेदं [भोजयति] चोरवेदम् [B][निहन्ति] जिघांसुवेदम्,[C]
वेदम् २, }वेदम् २, }विविदिषम् २, }वेविदम् २; }
विदित्वा २, }वेदयित्वा २, }विविदिषित्वा २, }वेविदित्वा २; }
[3]वेदिः, [4]विदथः, [5]नवेदाः, [6]विश्ववेदाः.

(1603) "विद् सत्तायाम्" (IV-दिवादिः-1171. अक. अनि. आत्म.)

'सत्तायां विद्यते, ज्ञाने वेत्ति, विन्ते विचारणे।' (श्लो. 111) इति देवः।

वेदकः-दिका, वेदकः-दिका, विवित्सकः-त्सिका, वेविदकः-दिका;
वेदिता-त्री, वेदयिता-त्री, विवित्सिता-त्री, वेविदिता-त्री;
इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि दैवादिकखिद्यति(349)वत् बोध्यानि।
शानचि-विद्यमानः, णिनिप्रत्यये-वेदी, क्तिनि-वित्तिः, इमानि रूपाणि विशेषेण भवन्ति।

---

1. कृत्वायां, 'रलो व्युपधात्—' (1-2-26) इति वैकल्पिककित्त्वे प्राप्ते 'रुद-विद—' (1-2-8) इत्यादिना नित्यं कित्त्वम्। तेन एकमेव रूपम् इति ज्ञेयम्।
2. 'कर्मणि दृशिविदोः साकल्ये' (3-4-29) इति कर्मण्युपपदे साकल्यविशिष्टेऽर्थे धातोः णमुल्प्रत्ययो भवति। ब्राह्मणवेदं भोजयति इत्यस्य यं यं ब्राह्मणं=ब्राह्मणत्वेन जानाति लभते विचारयति वा तान् सर्वान् भोजयतीत्यर्थः।
3. 'हृपिशिरुहिवृतिविदि—' [द.उ. 1-47] इति इन्प्रत्ययः। वेत्ति विन्दति विद्यते वा वेदिः=त्रेताग्न्यधिष्ठानम्।
4. 'रुदिविदिभ्यां कित्' (द. उ. 6-41) इति अथप्रत्यये रूपमेवम्। वेत्तीति विदथः=ज्ञानी।
5. 'नभ्राण्नपान्नवेदा—' (6-3-71) इति निपातनात् न वेत्तीति नवेदाः इति असुन्प्रत्ययान्तोऽयम्।
6. 'विदिभुजिभ्यां विश्वे' [द. उ. 9-98] इति विश्वशब्द उपपदे असिप्रत्ययः। विश्ववेदाः=हुताशनः।

A. 'विदित्वा शक्तिमात्मीयां रावणं विजिघृक्षवः।' भ. का. 7-98.
B. 'यांश्चोरभूतान् लभते विचारयति वेत्ति वा।
तान् सर्वानपि हन्तीति चोरवेदं निहन्त्यसौ॥' इति प्रक्रियासर्वस्वे।
C. 'जिघांसुवेदं धृतभासुरास्त्रस्तां ताडकाख्यां निजघान रामः॥' भ. का. 2-23.